

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

Кафедра маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організаційне проектування

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору 2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

073 Менеджмент

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Торговельний менеджмент

назва освітньої програми

академічні групи

МТ-18, ЗМТ-18

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2020 рік

Розробник:

Курилова Наталія Михайлівна, старший
викладач кафедри маркетингу, менеджменту
та торговельного підприємництва

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

10.09.2020 р.

Гарант освітньої програми

Мирошніченко Юрій Вікторович, доцент
кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
технічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

10.09.2020 р.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

назва кафедри

протокол від 10.09.2020 р. № 01.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 11.09.2020 р. № 01.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційне проектування» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Торговельний менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є формування і розвиток загальних та професійних компетентностей у студентів щодо застосування системи наукових методів організації проектування, що забезпечує досягнення оптимальних економічних результатів у процесі створення підприємства, з метою ефективного здійснення його господарської діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є пізнання та свідоме використання зв'язків і відносин між організаційними складовими структури підприємства, що формують процес проектування ефективної організації з погляду системного підходу до управління..

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Основи менеджменту», «Інтернет-технології в бізнесі», та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Організація торгівлі», «Стратегічне управління підприємством».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації;

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;

ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації;

ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

програмних результатів навчання:

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування;

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність організаційного проектування та основних його складових

Сутність категорії «організаційне проектування». Стадії та етапи організаційного проектування. Цілі та задачі організаційного проектування. Принципи організаційного проектування. Фактори організаційного проектування. Розподіл праці та спеціалізація. Поняття департаментизації, координації, масштабу контролю, ієрархії. Повноваження та відповідальність. Види повноважень. Централізація та децентралізація. Внутрішньо-організаційні комунікації в проектуванні організації.

Тема 2. Структура підприємства, її генезис та роль в системі управління

Поняття структури підприємства. Виробнича структура та структура управління як складові структури підприємства. Сутність та призначення виробничої структури підприємства. Сутність організаційної структури управління та її роль в системі управління організацією. Співвідношення категорій форм управління та організаційної структури управління. Принципи формування організаційних структур управління. Чинники формування організаційних структур управління.

Тема 3. Класифікація організаційних структур управління

Класифікація організаційних структур управління. Ієрархічні структури управління. Організаційні структури управління на базі бізнес одиниць. Центри відповідальності в організації. Органічні структури управління.

Тема 4. Етапи проектування організаційних структур управління

Діагностика організаційної структури управління. Розробка організаційної структури управління. Напрями реорганізації організаційних структур управління. Проектування організацій як процес з функціонально пов'язаних етапів зі створення проекту: передпроектні роботи; технічне проектування; робоче проектування. Етапи проектування структури організації: аналіз організаційної структури, що діє; проектування організаційних структур; оцінювання ефективності організаційних структур. Методи оргпроекування: аналогій; експертно-аналітичний метод; метод структуризації цілей; метод організаційного моделювання.

Тема 5. Організаційне проектування підсистем управління

Ієрархічні системи управління. Рівні управління. Ланки управління. Проектування організації на основі методології SADT ТА IDEF. Концепція SADT-моделювання. Етапи побудови SADT-моделі. Сутність та особливості IDEF-моделювання.

Тема 6. Організаційне проектування виробничих систем

Організаційне проектування виробничих систем: цілі, завдання та зміст. Етапи організаційного проектування виробничих систем. Методи, принципи та ефективність оргпроекування виробничих систем. Процес оргпроекування виробничих систем.

Тема 7. Організаційне проектування служби управління персоналом підприємства

Підсистема управління персоналом організації: поняття, цілі, функції, технології. Склад функціональних блоків з управління персоналом. Принципи та методи побудови підсистеми управління персоналом. Розробка процедур планування та моніторингу персоналу. Визначення вимог до персоналу (професіограми). Розробка системи набору та відбору персоналу. Розробка системи ділової оцінки персоналу. Розробка системи навчання та службово-професійного просування персоналу. Розробка системи мотивації трудової діяльності персоналу та оплати праці. Особливості побудови підсистеми управління персоналом в організаціях різних організаційних форм.

Тема 8. Організаційне проектування соціосистем підприємства

Організаційне проектування соціотехнічної системи підприємства. Організаційне проектування служби охорони праці і техніки безпеки на підприємстві. Організаційне проектування служби соціального розвитку. Організаційне проектування психологічної служби підприємства.

Тема 9. Інформаційно-документарне забезпечення організаційного проектування

Види інформації. Джерела інформації. Типи документів, що розробляються при проектуванні та впровадженні організаційної структури управління. Сучасні автоматизовані системи управління (ERP-системи) та їх роль в процесі організаційного проектування.

Тема 10. Організаційне проектування підприємств різних форм господарювання

Малі підприємства та їх система управління. Типи організаційних структур малого підприємства. Концепція створення багатoproфільних підприємств. Організаційна структура багатoproфільного підприємства. Сутність і еволюція мережових організацій. Характер зв'язків у мережовій організації.

Тема 11. Управління командами в забезпеченні ефективного функціонування організаційних структур

Сутність та роль команд в організаційному проектуванні. Відмінність команд від робочих груп. Типи команд. Етапи формування команд (teambuilding).

Тема 12. Ефективність організаційного проєктування

Методичні підходи до оцінки ефективності організації. Критерії ефективності організаційного проєктування. Система показників параметричної оцінки внутрішньо-організаційної ефективності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття		34						
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття		34						
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів		112						
	Усього годин		180						
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття	4	2						
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття	4	4						
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів	82	84						
	Усього годин	90	90						
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																											
	денна форма												заочна форма															
	повна						скорочена						повна						скорочена									
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі								
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС				
Тема 1. Сутність організаційного проєктування та основних його складових	13	2		2		9							18	2		2		14										
Тема 2. Структура підприємства, її генезис та роль в системі управління	13	2		2		9							14					14										
Тема 3. Класифікація організаційних структур управління	13	2		2		9							14					14										
Тема 4. Етапи проєктування організаційних структур управління	17	4		4		9							17	2		2		13										
Тема 5. Організаційне проєктування підсистем управління	17	4		4		9							14					14										
Тема 6. Організаційне проєктування виробничих систем	17	4		4		9							14					14										
Тема 7. Організаційне проєктування служби управління персоналом підприємства	17	4		4		9							14					14										
Тема 8. Організаційне проєктування соціосистем підприємства	17	4		4		9							14					14										
Тема 9. Інформаційно-документарне забезпечення організаційного проєктування	14	2		2		10							14					14										
Тема 10. Організаційне проєктування підприємств різних форм господарювання	14	2		2		10							16			2		14										
Тема 11. Управління командами в забезпеченні ефективного функціонування організаційних структур	14	2		2		10							14					14										
Тема 12. Ефективність організаційного проєктування	14	2		2		10							17	2		2		13										
Курсова робота (проєкт)																												
Усього годин / кредитів ECTS	180/3	34		34		112							180/3	6		8		166										

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <https://edu.htei.kh.ua/enrol/index.php?id=4684>.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Сутність організаційного проєктування та основних його складових

Питання 1. Внутрішньо-організаційні комунікації в проєктуванні організації.

Тема 2. Структура підприємства, її генезис та роль в системі управління

Питання 1. Чинники формування організаційних структур управління.

Тема 3. Класифікація організаційних структур управління

Питання 1. Організаційні структури управління на базі бізнес одиниць.

Тема 4. Етапи проєктування організаційних структур управління

Питання 1. Напрями реорганізації організаційних структур управління.

Тема 5. Організаційне проєктування підсистем управління

Питання 1. Етапи побудови SADT-моделі.

Тема 6. Організаційне проєктування виробничих систем

Питання 1. Процес оргпроектування виробничих систем.

Тема 7. Організаційне проєктування служби управління персоналом підприємства

Питання 1. Особливості побудови підсистеми управління персоналом в організаціях різних організаційних форм.

Тема 8. Організаційне проєктування соціосистем підприємства

Питання 1. Організаційне проєктування служби соціального розвитку.

Тема 9. Інформаційно-документарне забезпечення організаційного проєктування

Питання 1. Сучасні автоматизовані системи управління (ERP-системи) та їх роль в процесі організаційного проєктування.

Тема 10. Організаційне проєктування підприємств різних форм господарювання

Питання 1. Сутність і еволюція мережевих організацій.

Тема 11. Управління командами в забезпеченні ефективного функціонування організаційних структур

Питання 1. Етапи формування команд (teambuilding).

Тема 12. Ефективність організаційного проєктування

Питання 1. Система показників параметричної оцінки внутрішньо-організаційної ефективності.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <https://edu.htei.kh.ua/enrol/index.php?id=4684>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Навчальним планом не передбачено.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь-весна 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	Тема 1. Сутність організаційного проєктування та основних його складових		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.2	Тема 2. Структура підприємства, її генезис та роль в системі управління		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.3	Тема 3. Класифікація організаційних структур управління		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.4	Тема 4. Етапи проєктування організаційних структур управління		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.5	Тема 5. Організаційне проєктування підсистем управління		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.6	Тема 6. Організаційне проєктування виробничих систем		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.7	Тема 7. Організаційне проєктування служби управління персоналом підприємства		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.8	Тема 8. Організаційне проєктування соціосистем підприємства		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.9	Тема 9. Інформаційно-документарне забезпечення організаційного проєктування		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.10	Тема 10. Організаційне проєктування підприємств різних форм господарювання		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1.11	Тема 11. Управління командами в забезпеченні ефективного функціонування організаційних структур		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
1.12	Тема 12. Ефективність організаційного проєктування		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни	2,5	2,5
	Тестування на Порталі	2,5	2,5
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	30	30
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання)	5	5
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (ситуаційне завдання)	5	5
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Теорія організації : навчальний посібник / О. М. Марченко, Л. М. Томаневич. – Львів : ЛДУВС, 2015. – 359 с.
2. Терещенко Т. В. Теорія організації : навчальний посібник / Т. В. Терещенко. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. – 335 с.
3. Монастирський Г. Л. Теорія організації : навчальний посібник / Г. Л. Монастирський. – Київ : Знання, 2018. – 319 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

4. Назарова Г. В. Організаційні структури управління корпораціями : монографія / Г. В. Назарова. – Харків : ІНЖЕК, 2014. – 420 с.

5. Сімченко Н. О. Соціально орієнтовані системи управління підприємствами : монографія / Н. О. Сімченко. – Київ : ТОВ «ДКС центр», 2016. – 340 с.
6. Подсолонко О. А. Менеджмент: теорія та практика / О. А. Подсолонко. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 370 с.
7. Стадник В. В. Менеджмент : підручник / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – 2-ге вид., доп. – Київ : Академвидав, 2017. – 472 с.
8. Шегда А. В. Менеджмент : підручник / А. В. Шегда. – Київ : Знання, 2014. – 687 с.
9. Менеджмент організацій : підручник / Осовська Г. В., Масловська Л. Ц., Осовський О. А. ; за заг. ред. Г. В. Осовської. – Київ : Кондор, 2017. – 366 с.
10. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами : навчальний посібник / Косач І. А., Ладонько Л. С., Калінько І. В. ; за заг. ред. І. А. Косач. – Київ : Кондор, 2016. – 216 с.
11. Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrproject.gov.ua/> – Станом на 04.08.2020. – Назва з екрана.
12. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/> – Станом на 09.08.2020. – Назва з екрана.
13. Project Management Institute (PMI) [Електронний ресурс] : Офіційний сайт. – Режим доступу: <https://www.pmi.org/>. – Станом на 09.09.2020. – Назва з екрана.